

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Biuletyn Informacyjny
Warmia i Mazury, Polska,
Unia Europejska

Olsztyn, grudzień 2018

SPIS TREŚCI

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI	2
1. Inwestycje i bezpieczeństwo	2
2. Normy wzmacniają rynek	3
3. Stan zdrowia w UE	4
4. Rośnie popyt na soję z Europy	5
5. Handel to miejsca pracy	6
6. 500 milionów euro dla Ukrainy	7
7. E-zakupy bez barier	8
8. #EuropeForCulture	9
9. Pomoc dla wschodniej Ukrainy	10
10. rescEU	11
11. Fundusze UE pobudzają rozwój	12
12. 100 dni do Brexitu	13
13. Wzrost zaufania do Unii	14
II. Z BIURA W BRUKSELI.....	16
1. 100 lecie odzyskania niepodległości przez Polskę.....	16
2. Rozmowy o budżecie UE.....	16
3. Plany na 2019 rok	17
4. „Polska Wiejska 2018. Raport o stanie obszarów wiejskich”	17
5. Spotkanie szkoleniowo-informacyjne dla LGD.....	18
WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ.....	19
1. Promocja w belgijskiej prasie	19
2. „Od Horyzontu 2020 do Horyzontu Europa”	19
3. Przekazanie koordynacji w Domu Polski Wschodniej Województwu Świętokrzyskiemu ...	20
4. Polska Food Festiwal	20
III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA	22
1. „Cześć Europo!” – konkurs dla uczniów	22
2. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń	23

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI

1. Inwestycje i bezpieczeństwo

Parlament Europejski, Rada i Komisja osiągnęły porozumienie polityczne w sprawie unijnych ram monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Uzgodniony pakiet umożliwi UE i państwom członkowskim odpowiednie środki ochrony ich interesów, a jednocześnie zagwarantuje, że Unia Europejska pozostanie jednym z najbardziej otwartych na inwestycje miejsc na świecie.

Otwartość na bezpośrednie inwestycje zagraniczne jest zapisana w unijnych traktatach. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne pobudzają wzrost gospodarczy, innowacje i zatrudnienie. W niektórych przypadkach inwestorzy zagraniczni mogą jednak dążyć do nabycia strategicznych aktywów, które umożliwią im kontrolowanie europejskich przedsiębiorstw, których działalność ma kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego w UE i państwach członkowskich, lub które umożliwią im wywieranie wpływu na takie przedsiębiorstwa.

Główne elementy nowych europejskich ram monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych to:

- Utworzenie mechanizmu współpracy, w ramach którego państwa członkowskie i Komisja będą mogły wymieniać informacje i zgłaszać konkretne problemy.
- Komisja będzie mogła wydawać opinie w sprawach dotyczących kilku państw członkowskich lub gdy dana inwestycja może mieć wpływ na projekt lub program leżący w interesie całej UE, taki jak „Horyzont 2020” czy Galileo.
- Wspieranie międzynarodowej współpracy w zakresie strategii monitorowania inwestycji, m.in. poprzez wymianę doświadczeń, najlepszych praktyk i informacji dotyczących trendów inwestycyjnych.
- Interesy bezpieczeństwa narodowego pozostają w zakresie odpowiedzialności państw członkowskich. Państwa członkowskie nadal będą mogły decydować o zachowaniu już istniejących mechanizmów monitorowania, wprowadzaniu nowych lub niewprowadzaniu żadnych krajowych mechanizmów (obecnie tego rodzaju mechanizmy posiada 14 państw członkowskich).
- Państwa członkowskie zachowają ostatnie słowo w kwestii, czy dana transakcja może dojść do skutku na ich terytorium.
- Uwzględniana będzie konieczność działania w ramach krótkich, przyjaznych dla przedsiębiorstw terminów oraz przy przestrzeganiu rygorystycznych wymogów dotyczących poufności.

Propozycja dotycząca ustanowienia europejskich ram monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii Europejskiej wpisuje się w dążenie Komisji do stworzenia Europy, która zapewnia ochronę swoim przedsiębiorstwom, pracownikom i obywatelom.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181120_investments_pl

2. Normy wzmacniają rynek

Normy – rozmiar papieru A4, technologia 5G czy poduszki powietrzne – są w dużej mierze dobrowolne i są oddolnymi inicjatywami rynkowymi. Zmniejszają koszty, wspierają innowacje, zapewniają interoperacyjność między urządzeniami i usługami, zwiększają dostęp do rynków. Dlatego Komisja Europejska będzie dążyć do zwiększenia skuteczności normalizacji na jednolitym rynku.

Komisja Europejska przedstawia plan działania na rzecz poprawy skuteczności, przejrzystości i pewności prawa przy opracowywaniu zharmonizowanych norm dla w pełni funkcjonującego jednolitego rynku.

UE ma zharmonizowane normy dla szeregu dziedzin, takich jak produkty chemiczne, wyroby budowlane, produkty kosmetyczne, wyroby medyczne i opakowania. Przedstawiając działania Komisja odpowiada na oczekiwania zainteresowanych stron i zmierza do tego, aby europejski system normalizacji odpowiadał wyzwaniom szybkiego postępu technologicznego, nowych tendencji gospodarczych i modeli wzrostu gospodarczego, tworząc synergie z normami międzynarodowymi i światowymi.

W komunikacie przedstawiono przegląd funkcjonowania europejskiego systemu normalizacji, podsumowano inicjatywy z ubiegłych lat oraz przedstawiono cztery działania, które Komisja podejmie niezwłocznie, aby poprawić skuteczność, przejrzystość i pewność prawa dla podmiotów zaangażowanych w opracowywanie zharmonizowanych norm:

- jak najszybsze usunięcie zaległości w zakresie zharmonizowanych norm, które nie zostały uwzględnione w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej,
- usprawnienie wewnętrznego procesu decyzyjnego, w szczególności w zakresie decyzji o publikacji odniesień do norm zharmonizowanych w Dzienniku Urzędowym,
- opracowanie dokumentu zawierającego wytyczne na temat praktycznych aspektów wdrażania rozporządzenia w sprawie normalizacji,
- wzmacnianie na bieżąco systemu konsultantów, który ma wspierać szybkie i solidne oceny zharmonizowanych norm oraz ich terminowe publikowanie w Dzienniku Urzędowym.

Komisja będzie nadal współpracować ze wszystkimi właściwymi partnerami, aby europejski system normalizacji był nadal skuteczny i stanowił podstawę w pełni funkcjonującego jednolitego rynku.

Plan działania jest przyjmowany równocześnie z komunikatem w sprawie jednolitego rynku oraz komunikatem w sprawie lepszego środowiska inwestycyjnego w Europie, w których przedstawiono aktualną ocenę utrzymujących się barier i możliwości na w pełni funkcjonującym jednolitym rynku.

Normy europejskie zastępują potencjalnie sprzeczne ze sobą normy krajowe we wszystkich państwach członkowskich Unii. Ułatwiają one w ten sposób dostęp do jednolitego rynku tym, którzy z nich korzystają. Normy przyczyniają się zatem do ciągłego pogłębiania jednolitego rynku. Promując zbieżność norm europejskich i międzynarodowych, Unia Europejska eksportuje również najlepsze praktyki i zwiększa synergie w globalnych łańcuchach wartości. Przyczynia się to do nasilenia wymiany handlowej i umożliwia europejskim przedsiębiorcom rozwój działalności na skalę światową.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181122_normy_pl

3. Stan zdrowia w UE

We wspólnym sprawozdaniu Komisji Europejskiej i Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) pt. „Zdrowie i opieka zdrowotna w zarysie: Europa 2018” stwierdza się, że stały wzrost średniego trwania życia uległ spowolnieniu oraz, że istnieją znaczne luki między krajami i w obrębie poszczególnych krajów – w szczególności osoby o niskim poziomie wykształcenia są w gorszej sytuacji. Sprawozdanie opiera się na analizie porównawczej stanu zdrowia obywateli UE oraz funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w 28 państwach członkowskich, 5 krajach kandydujących i 3 krajach EFTA.

W sprawozdaniu wzywa się do poprawy zdrowia psychicznego i zapobiegania chorobom psychicznym, które nie tylko mają konsekwencje społeczne, lecz również generują koszty (szacuje się, że ich koszt przekracza 4 proc. PKB w całej UE). Wzywa się również do uwzględnienia czynników ryzyka, takich jak palenie tytoniu, alkohol czy otyłość, do ograniczenia przedwczesnej umieralności, zapewnienia powszechnego dostępu do opieki zdrowotnej oraz wzmocnienia odporności systemów opieki zdrowotnej.

Do niedawna średnia długość życia w krajach UE szybko i stale rosła. Od 2011 r. jednak tempo znacznie się spowolniło. Ponadto duże rozbieżności w średniej długości życia utrzymują się nie tylko między płciami, ale również między osobami o różnym statusie społeczno-ekonomicznym. Na przykład średnio w całej UE 30-letni mężczyźni o niskim poziomie wykształcenia mogą oczekiwać, że będą żyli o 8 lat krócej niż mężczyźni, którzy ukończyli studia wyższe.

W 2015 r. ponad 84 tys. osób zmarło na skutek problemów związanych ze zdrowiem psychicznym w całej Europie. Łączne koszty wynikające z problemów w tym obszarze szacuje się na ponad 600 mld EUR rocznie.

Niemal 40 proc. nastolatków przyznaje, że przynajmniej raz w ciągu ostatniego miesiąca jednorazowo spożyło alkohol w nadmiernych ilościach. Chociaż dzięki polityce ograniczania spożycia alkoholu spożycie to spadło w szeregu państw UE, picie dużych ilości alkoholu zarówno przez nastolatków, jak i osoby dorosłe pozostaje istotnym problemem związanym ze zdrowiem publicznym.

W 2016 r. Komisja Europejska rozpoczęła cykl informacyjny „Stan zdrowia w UE”, aby pomóc państwom członkowskim UE w poprawie stanu zdrowia obywateli i funkcjonowania krajowych systemów opieki zdrowotnej. Władze krajowe z zadowoleniem przyjęły te sprawozdania i wykorzystały je. Siedem państw członkowskich (Austria, Cypr, Finlandia, Włochy, Niderlandy, Polska i Szwecja) wystąpiło o dobrowolną wymianę w celu omówienia wyników i wymiany najlepszych praktyk.

Publikacja „Zdrowie i opieka zdrowotna w zarysie: Europa 2018” jest pierwszym produktem drugiego etapu cyklu „Stan zdrowia w UE”, w ramach którego w każdym parzystym roku przedstawiany jest ogólnounijny przegląd danych, które stanowią następnie podstawę do analizy poszczególnych krajów. Sprawozdanie jest wynikiem ściślejszej współpracy OECD ([link is external](#)) i Komisji w celu poszerzenia wiedzy na temat zagadnień zdrowotnych.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181122_eu_health_pl

4. Rośnie popyt na soję z Europy

Komisja Europejska opublikowała sprawozdanie na temat perspektyw produkcji białka roślinnego w UE. Wynika z niego, że ze względu na rosnące zainteresowanie konsumentów, największy potencjał, jeśli chodzi o zapotrzebowanie na białko roślinne we wspólnocie, mają sektory pasz i żywności klasy premium. Obecnie europejska produkcja roślin wysokobiałkowych nie jest w stanie nadążyć za popytem.

Komisja Europejska przyjęła sprawozdanie w sprawie rozwoju produkcji białka roślinnego w Unii Europejskiej. W sprawozdaniu dokonano przeglądu sytuacji w zakresie podaży białka roślinnego i popytu na tego rodzaju białko (pochodzące np. z rzepaku, nasion słonecznika lub soczewicy) w UE, a także przeanalizowano możliwości dalszego rozwoju jego produkcji w sposób racjonalny pod względem ekonomicznym i środowiskowym.

W sprawozdaniu zwrócono uwagę na szereg istniejących instrumentów polityki i wniosków ustawodawczych, które mogą przyczynić się do wykorzystania gospodarczego i ekologicznego potencjału roślin wysokobiałkowych w UE. Obejmują one:

- Wspieranie rolników uprawiających rośliny wysokobiałkowe za pośrednictwem proponowanej przyszłej WPR poprzez uwzględnienie tego sektora w krajowych planach strategicznych WPR. W szczególności proponuje się nagradzanie korzyści, jakie wynikają z uprawy roślin strączkowych dla środowiska i klimatu, za pośrednictwem ekoprogramów oraz umożliwienie podejmowania zobowiązań w zakresie zarządzania środowiskiem i klimatem w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich; mobilizowanie wsparcia na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, np. w celu stymulowania inwestycji i współpracy w łańcuchu żywnościowym; wsparcie dochodów związane z wielkością produkcji;
- Zwiększanie konkurencyjności poprzez badania i innowacje finansowane ze środków programów badawczych UE i państw członkowskich oraz podwojenie budżetu programu Horyzont Europa na lata 2021–2027;

- Poprawienie jakości analizy rynku i jego przejrzystości dzięki lepszym narzędziom monitorowania;
- Propagowanie korzystnego wpływu białka roślinnego na odżywianie, zdrowie, klimat i środowisko przy wsparciu programu Komisji w zakresie promocji, który w 2019 r. będzie miał wartość blisko 200 mln EUR;
- Zwiększenie wymiany wiedzy/najlepszych praktyk w zakresie zarządzania łańcuchem dostaw i zrównoważonych praktyk agronomicznych, np. za pośrednictwem specjalnej platformy internetowej.

Popyt na białko roślinne w Europie jest duży: w latach 2016/2017 odpowiadał on ok. 27 mln ton białka surowego. Wskaźnik samowystarczalności UE znacznie się różni w zależności od źródła białka (w przypadku rzepaku wynosi on 79 proc., a w przypadku soi – 5 proc.). W związku z tym UE co roku importuje ok. 17 mln ton białka surowego, w tym 13 mln białka sojowego. Można jednak także zaobserwować pewne pozytywne tendencje: od czasu reformy WPR w 2013 r. powierzchnia upraw soi w UE podwoiła się, osiągając prawie milion hektarów. Podobne zjawisko wystąpiło w przypadku nasion roślin strączkowych (takich jak groch polny, bób, soczewica, ciecierzycy): od 2013 r. ich produkcja w UE wzrosła niemal trzykrotnie.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181122_proteins_pl

5. Handel to miejsca pracy

Handel towarami z UE ma większe znaczenie niż kiedykolwiek – obecnie wspiera 36 mln miejsc pracy w całej Europie. To o dwie trzecie więcej niż w 2000 r. Od początku kadencji obecnej Komisji, czyli od 2014 r., liczba miejsc pracy utrzymywanych dzięki eksportowi wzrosła o 3,5 mln. Te miejsca pracy są średnio o 12 proc. wyżej wynagradzane niż miejsca pracy w pozostałej części gospodarki.

Opublikowane podczas Dnia Europejskiej Polityki Handlowej sprawozdanie zawiera szczegółowe zestawienia wyników dla poszczególnych państw członkowskich UE. Dzięki eksportowi powstają i są utrzymywane miejsca pracy, a ich liczba wzrasta w każdym państwie członkowskim. Największy wzrost od 2000 r. odnotowano w Bułgarii (+312 proc.), na Słowacji (+213 proc.), w Portugalii (+172 proc.), na Litwie (+153 proc.), w Irlandii (+147 proc.), w Estonii (+147 proc.) i na Łotwie (+138 proc.).

Opublikowane dane wskazują na istotne pozytywne skutki uboczne unijnego eksportu. Dobre rezultaty eksporterów w jednym państwie członkowskim przynoszą również korzyści pracownikom w pozostałych państwach członkowskich. Dostawcy towarów i usług w ramach łańcucha dostaw zyskują bowiem, gdy ich klienci końcowi sprzedadzą ostateczny produkt za granicą. Na przykład francuski eksport na rynki światowe wspiera około 627 tys. miejsc pracy w innych państwach członkowskich.

Co więcej, wywóz z UE do krajów trzecich zapewnia prawie 20 mln miejsc pracy poza jej terytorium. Od 2000 r. liczba tych miejsc pracy wzrosła ponad dwukrotnie. Na przykład w Stanach Zjednoczonych produkcja amerykańskich towarów i usług, które są włączone do

unijnego eksportu za pośrednictwem globalnych łańcuchów dostaw, wspiera ponad 1 mln miejsc pracy.

Komisja Europejska określiła politykę handlową jako kluczowy element unijnej strategii do 2020 r. Biorąc pod uwagę szybko zmieniającą się sytuację w gospodarce światowej, zrozumienie, w jaki sposób przepływy handlowe wpływają na zatrudnienie, jeszcze nigdy nie było tak ważne. W tym celu konieczne jest gromadzenie kompleksowych, wiarygodnych i porównywalnych danych i analiz zapewniających merytoryczne podstawy strategii politycznej.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181127_trade_pl

6. 500 milionów euro dla Ukrainy

KE zatwierdziła w imieniu Unii Europejskiej wypłatę pierwszych 500 mln EUR w ramach nowego programu pomocy makrofinansowej dla Ukrainy. Oznacza to, że łączna kwota pomocy przyznanej Ukrainie przez UE od 2014 r. osiągnie 3,3 mld EUR. Żaden inny kraj spoza UE nie otrzymał jeszcze tak dużego wsparcia.

W ramach nowego programu pomocy, który Parlament Europejski i Rada zatwierdziły w lipcu 2018 r., Ukrainie zostaną udostępnione środki do wysokości 1 mld euro. Środki te pomogą pokryć potrzeby finansowe Ukrainy i będą wspierać realizację szeroko zakrojonych reform strukturalnych. Środki pomocy makrofinansowej są udostępniane w formie niskoprocentowanych pożyczek długoterminowych, pod warunkiem wdrożenia konkretnych środków politycznych uzgodnionych w protokole ustaleń.

Ukraina spełniła zobowiązania polityczne uzgodnione z UE dotyczące uwolnienia pierwszej płatności w ramach programu. Obejmowały one ważne środki mające na celu zintensyfikowanie walki z korupcją, zwiększenie przejrzystości rejestrów przedsiębiorstw, zwiększenie przewidywalności systemu podatkowego oraz wzmocnienie zarządzania przedsiębiorstwami państwowymi.

UE nadal będzie współpracować z władzami Ukrainy, aby kontynuować program reform w tym kraju, również w tych obszarach, które są związane z wypłatą następnej transzy środków w ramach programu pomocy makrofinansowej. Reformy obejmują m.in. nowe działania w walce z korupcją, takie jak dalszy rozwój zdolności operacyjnej naczelnego sądu antykorupcyjnego Ukrainy, zarządzanie finansami publicznymi, dalsze reformy sektora energii i sektora bankowego oraz reformy w dziedzinie polityki społecznej. Komisja nadal będzie uważnie śledzić rozwój sytuacji i monitorować wdrażanie.

Program pomocy makrofinansowej jest częścią szerszych działań UE w zakresie współpracy z krajami sąsiadującymi i służy jako wyjątkowy instrument reagowania kryzysowego. Pomoc jest dostępna dla krajów sąsiadujących z Unią, które zmagają się z problemami w zakresie bilansu płatniczego. Ma ona charakter uzupełniający do pomocy udzielanej przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy. Pożyczki w ramach pomocy

makrofinansowej są finansowane przez kredyty zaciągane przez UE na rynkach kapitałowych. Uzyskane środki są następnie pożyczane krajom będącym beneficjentami na podobnych warunkach finansowych. Pomoc w formie dotacji pochodzi z budżetu UE.

W marcu 2018 r., w odpowiedzi na wniosek Ukrainy, Komisja zaproponowała nowy program pomocy makrofinansowej w wysokości do 1 mld EUR. Wniosek został przyjęty przez Parlament Europejski i Radę w lipcu 2018 r. We wrześniu 2018 r. Ukraina i Komisja Europejska (w imieniu UE) podpisały protokół ustaleń, który został następnie ratyfikowany przez parlament Ukrainy.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181130_Ukraine_pl

7. E-zakupy bez barier

W życie weszło rozporządzenie, które ma zakończyć nieuzasadnione blokowania geograficzne w Internecie. Europejczycy nie powinni już natrafiać na sytuacje, gdy zakupy on-line stają się niemożliwe gdyż klient lub jego karta kredytowa pochodzą z innego kraju. Teraz konsument, niezależnie od tego, w jakim miejscu w Unii się znajduje, uzyska dostęp do towarów i usług w Internecie.

Państwa członkowskie są odpowiedzialne za egzekwowanie przepisów rozporządzenia i muszą stworzyć niezbędne struktury, aby zapewnić sprawne rozpoczęcie jego stosowania. W szczególności państwa członkowskie muszą wyznaczyć organy, którym powierzą jego egzekwowanie i organy, które będą udzielać konsumentom praktycznej pomocy. Ponadto państwa członkowskie muszą ustanowić skuteczne, proporcjonalne i odstraszające środki, które będą stosowane w przypadku naruszenia przepisów rozporządzenia.

Do marca 2020 r. Komisja przeprowadzi pierwszy przegląd rozporządzenia w sprawie blokowania geograficznego. Ocena obejmie ewentualne rozszerzenie zasady niedyskryminacji w zakresie dostępu do towarów i usług na usługi nieaudiowizualne świadczone drogą elektroniczną, których głównym elementem są treści chronione prawem autorskim, takie jak e-booki, muzyka, gry i oprogramowanie. Komisja sprawdzi również dokładnie, czy w innych sektorach, takich jak usługi transportowe i audiowizualne, nie trzeba znieść wszelkich innych nieuzasadnionych ograniczeń ze względu na przynależność państwową oraz miejsce zamieszkania lub siedziby.

Konsumenci i przedsiębiorstwa (zwłaszcza MŚP) wykazują coraz większe zainteresowanie zakupami i sprzedażą w całej UE. Sprzedaż produktów przez Internet wzrasta o 22 proc. rocznie. Często jednak przedsiębiorcy odmawiają sprzedaży klientom z innego państwa członkowskiego UE lub nie oferują im równie korzystnych cen co klientom lokalnym.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181203_geoblocking_pl

8. #EuropeForCulture

W Wiedniu na konferencji #EuropeForCulture oficjalnie zamknięto Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego 2018. Podczas wydarzenia zaprezentowano m.in. „Cultural Gems” – aplikację pozwalającą poznać lokalne skarby kultury. W trakcie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018 ponad 6,2 mln osób wzięło udział w ponad 11 700 wydarzeniach zorganizowanych w 37 krajach. Aby zapewnić trwałą wpływ europejskiego roku także po 2018 r., Komisja przedstawiła 60 działań związanych z promocją i ochroną dziedzictwa kulturowego w dłuższej perspektywie.

Przyjęte przez Komisję w maju 2018 r. ramy ogłoszono w [Europejskiej agendzie kultury w dobie globalizacji świata](#). Przewidują one konkretne działania mające spowodować rzeczywistą zmianę w sposobie naszego korzystania z europejskiego dziedzictwa kulturowego, jego ochrony i promocji. Ramy dzielą się na pięć obszarów tematycznych. Działania te będą prowadzone w ciągu najbliższych dwóch lat i obejmą:

1) Dziedzictwo kulturowe na rzecz Europy sprzyjającej włączeniu społecznemu: udział i dostęp dla wszystkich

Komisja Europejska rozpocznie w 2019 r. projekt #WeareEuropeForCulture. W jego ramach finansowane będą efemeryczne wystawy w przestrzeni publicznej, zwracające uwagę na osobiste historie i przedmioty, które mają związek z dziedzictwem kulturowym. Celem projektu jest dotarcie do osób, które zwykle mają mniejszy kontakt z dziedzictwem kulturowym.

2) Dziedzictwo kulturowe na rzecz zrównoważonej Europy: inteligentne rozwiązania na rzecz spójnej społecznie i zrównoważonej przyszłości

Europejska Stolica Inteligentnej Turystyki to nowa unijna inicjatywa nagradzająca innowacyjną i inteligentną turystykę w europejskich miastach. W 2019 r. tytuł ten będą nosić Helsinki i Lyon. Dzięki nagrodzie ma powstać platforma współpracy pokazująca sukcesy europejskich miast.

3) Dziedzictwo kulturowe na rzecz odpornej Europy: ochrona zagrożonego dziedzictwa

Od 2019 r. Wspólne Centrum Badawcze Komisji opracuje nowatorskie podejście do wspierania modernizacji istniejących budynków zabytkowych w ramach projektu iRESIST+. Celem jest pomoc we wzmocnieniu odporności konstrukcji budynków w przypadku trzęsienia ziemi i poprawie ich energooszczędności.

4) Dziedzictwo kulturowe na rzecz innowacyjnej Europy: mobilizowanie wiedzy i prac badawczych

UE będzie nadal wspierać rozwój specjalistycznych umiejętności i kompetencji oraz popierać zarządzanie wiedzą i transfer wiedzy w sektorze dziedzictwa kulturowego, w tym w ramach programu Erasmus+. Celem jest określenie umiejętności, w przypadku których

istnieje obawa, że całkowicie zagina, zebranie danych statystycznych, określenie profili zawodowych i opracowanie założeń koncepcyjnych podnoszenia świadomości i przyciągania młodych ludzi do zawodów związanych z dziedzictwem.

5) Dziedzictwo kulturowe na rzecz tworzenia silniejszych partnerstw globalnych: zacieśnianie współpracy międzynarodowej

W ramach programu „Horyzont 2020” UE stworzy międzynarodową sieć na rzecz innowacji i dyplomacji w dziedzinie dziedzictwa kulturowego. Wiedza ekspercka UE pomoże państwom trzecim chronić dziedzictwo kulturowe przez szkolenia i wspierać tworzenie innowacyjnych, dostosowanych do potrzeb rozwiązań dla różnych obszarów (kraje objęte europejską polityką sąsiedztwa, Ameryka Łacińska, Afryka, Azja).

W dniach 6–7 grudnia br. w ramach konferencji #EuropeForCulture Komisja przedstawiała nową aplikację mobilną „Cultural Gems” i wręczyła specjalną nagrodę eTwinning w dziedzinie dziedzictwa kulturowego. Zwycięskimi projektami są [Monumental Europe](#) i [MATH 3.0 Amazing Trip through History](#), które umożliwiły uczącym się odkrywanie dziedzictwa kulturowego Europy za pomocą projektów międzykulturowych opartych na współpracy.

[Cultural Gems](#) to platforma dla lokalnych społeczności w mniejszych i większych miastach pozwalająca pokazać ukryte skarby kultury. Odwiedzającym i mieszkańcom oferuje ona możliwość odkrywania kulturalnych i kreatywnych miejsc leżących poza głównym szlakiem. Łatwą w użyciu interaktywną mapę, koncentrującą się na kulturze i kreatywności połączono z elementami gry, aby zaangażować użytkowników. Aplikacja ta odtwarza Monitor miast kultury i kreatywności zainicjowany przez Komisję w 2017 r. Monitor porównuje i ocenia wyniki 168 miast w 30 krajach europejskich przy wykorzystaniu danych ilościowych i jakościowych. Zarówno Monitor, jak i aplikację mobilną opracowała wewnętrzna służba naukowa Komisji, Wspólne Centrum Badawcze, w celu wspierania lokalnych decydentów politycznych w wykorzystywaniu kultury do wspierania innowacji, tworzenia miejsc pracy i spójności społecznej.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181207_heritage_pl

9. Pomoc dla wschodniej Ukrainy

Unia Europejska przeznaczyła kolejne 4 mln EUR na kontynuowanie pomocy humanitarnej we wschodniej Ukrainie. Ma to szczególne znaczenie na początku zimy. - *Ludność cywilna we wschodniej Ukrainie nadal cierpi na skutek trwającego cztery lata konfliktu* – powiedział komisarz Christos Stylianides. Całkowita pomoc humanitarna udzielona przez UE Ukrainie od 2014 r. wynosi 116 mln EUR.

Finansowanie umożliwi pomoc podczas zimy najbardziej narażonej na zagrożenia części populacji żyjącej na terenach niekontrolowanych przez rząd, np. zapewniając grzejniki. Finansowane przez Unię projekty humanitarne na terenach kontrolowanych i niekontrolowanych przez rząd obejmują pomoc żywnościową, odbudowę domów, dostawy

wody, dezynfekcję, wsparcie w zakresie ochrony, pomoc w kwestiach zdrowia, edukację w zakresie działań w sytuacjach kryzysowych i rozminowywanie.

Trwający od 2014 r. konflikt dotknął 4,4 mln osób, z których 3,4 mln nadal potrzebuje pomocy humanitarnej. Potrzeby humanitarne rosną, a możliwości udzielania pomocy humanitarnej na terenach niekontrolowanych przez rząd są wciąż ograniczone. Poważnym problemem jest nadal zawieszenie płatności emerytur osobom przesiedlonym wewnątrz. Masowy ostrzał przeszkadza w świadczeniu niezbędnych usług, takich jak dostawy prądu i wody, po obu stronach linii kontaktu. Ukraina zajmuje piąte miejsce na liście krajów z największą liczbą ofiar min przeciwpiechotnych i niewybuchów.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181213_ukraine_aid_pl

10. rescEU

Samoloty gaśnicze, pompy wodne, miejskie zespoły poszukiwawczo-ratownicze, szpitale polowe oraz zespoły ratownictwa medycznego – to zasoby, które mają wejść do rezerwy „rescEU”, systemu uzupełniającego Unijnym Mechanizm Ochrony Ludności. Parlament Europejski i Rada UE osiągnęły porozumienie w sprawie usprawnienia reagowania na klęski żywiołowe w Europie. W minionych latach wszystkie części UE zmagaly się z licznymi klęskami żywiołowymi, które spowodowały setki ofiar i miliardowe szkody w infrastrukturze. Aby lepiej chronić swoich obywateli, rescEU wzmocni istniejący już Unijnym Mechanizm Ochrony Ludności.

UE wzmocni swoje zdolności reagowania za pomocą następujących środków:

- ustanowienie, we współpracy z państwami członkowskimi, wspólnej europejskiej rezerwy zasobów pozwalających na reagowanie na klęski żywiołowe. Zasoby te będą obejmować samoloty gaśnicze, a także inne środki reagowania w sytuacjach takich jak nagłe akcje z zakresu ratownictwa medycznego lub incydenty chemiczne, biologiczne, radiologiczne i jądrowe;
- współfinansowanie kosztów operacyjnych rescEU, gdy wykorzystywane będą one na potrzeby operacji Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności;
- współfinansowanie rozwoju zasobów rescEU;
- zwiększenie wsparcia finansowego na rzecz zasobów zarejestrowanych w ramach europejskiej puli ochrony ludności, w tym na potrzeby adaptacji, napraw, kosztów operacyjnych (w obrębie UE) oraz kosztów transportu (poza terytorium UE).

UE nasili wsparcie udzielane państwom członkowskich w celu poprawy ich zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi:

- wprowadzi uproszczone ramy sprawozdawczości, skupiając się na największych zagrożeniach klęskami żywiołowymi o charakterze transgranicznym oraz na zagrożeniach o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia, jednak o dużych skutkach;

- zapewni państwom członkowskim wsparcie w celu rozszerzenia zakresu funkcjonujących środków, za pośrednictwem mechanizmu konsultacji oraz misji ekspertów, a także zaleceń dotyczących działań następczych;
- będzie promować wymianę wiedzy i doświadczeń, tworząc nową unijną sieć wiedzy w zakresie ochrony ludności.

W następstwie porozumienia politycznego system rescEU będzie musiał zostać formalnie zatwierdzony przez Parlament Europejski oraz Radę UE.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181213_resceu_pl

11. Fundusze UE pobudzają rozwój

Do października bieżącego roku prawie dwie trzecie budżetu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014-2020 zostało przeznaczone na konkretne projekty. Komisja Europejska opublikowała wyniki w połowie okresu budżetowego 2014-2020.

Do końca 2017 r. 1 milion firm, w tym 74 tys. przedsiębiorstw typu *start-up*, otrzymało wsparcie na rozwój, innowacje, wprowadzanie nowych produktów i tworzenie nowych miejsc pracy. Łącznie do wsparcia unijnego wytypowano w całej UE 1,7 miliona projektów inwestycyjnych, a w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich wsparcia udzielono 2,7 miliona beneficjentów.

Europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne przyczyniły się w całej Europie do naprawy szkód poczynionych przez kryzys gospodarczy i finansowy. Do końca 2017 r. 15,3 mln osób – dwukrotnie więcej niż w ubiegłym roku – otrzymało wsparcie na poszukiwanie pracy czy zdobywanie nowych umiejętności. 42,5 mln Europejczyków uzyskało dostęp do lepszej jakości opieki zdrowotnej.

Zgodnie z unijnymi zobowiązaniami w ramach porozumienia paryskiego ze środków europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych wspiera się również przejście na gospodarkę niskoemisyjną. 330 tys. gospodarstw domowych skorzystało już z finansowanych przez UE prac remontowych w celu zwiększenia swojej efektywności energetycznej, a dzięki finansowanym przez UE pracom na rzecz poprawy efektywności energetycznej w budynkach publicznych zaoszczędzone zostaną ponad 3 terawatogodziny energii, co odpowiada energii ze spalania ok. 370 tys. ton węgla.

Ze środków europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (funduszy ESI) prowadzi się w UE inwestycje rzędu 647 mld EUR w latach 2014-2020, przy czym wkład UE wynosi 460 mld EUR. Celem tych funduszy jest wsparcie trwałej konwergencji społeczno-gospodarczej, odporności i spójności terytorialnej. Fundusze ESI są największym źródłem unijnego wsparcia dla kluczowych obszarów wymagających inwestycji. Odpowiadają one na potrzeby gospodarki oraz wspierają zmiany strukturalne i reformy określone w procesie europejskiego semestru przez wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy oraz wzrostu, inwestycje w jednolity rynek cyfrowy i unię energetyczną, wzmocnienie jednolitego rynku i zarządzania gospodarką UE.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181219_eu_funds_pl

12. 100 dni do Brexitu

Komisja Europejska przygotowała plan działania awaryjnego na wypadek braku ratyfikacji porozumienia przez Wielką Brytanię. Obejmuje on niektóre sektory i dziedziny jak prawa obywateli, usługi finansowe, transport, cła i wywóz towarów. Ratyfikowanie tzw. umowy brexitowej jest obecnie w rękach brytyjskiego parlamentu. Grudniowe głosowanie w tej sprawie ostatecznie przeniesiono na styczeń 2019 r.

Biorąc pod uwagę niepewność utrzymującą się w Wielkiej Brytanii wokół ratyfikacji umowy o wystąpieniu uzgodnionej 25 listopada 2018 r. oraz apel Rady Europejskiej (art. 50) o przyspieszenie prac przygotowawczych na wszystkich szczeblach w odniesieniu do wszystkich wersji rozwoju wydarzeń, Komisja Europejska rozpoczęła realizację swojego planu działania awaryjnego na wypadek braku porozumienia. Wynika to z podjętego przez Komisję zobowiązania do przyjęcia do końca roku wszystkich wniosków dotyczących scenariusza „braku porozumienia”.

Pakiet obejmuje 14 środków w ograniczonej liczbie obszarów, w których scenariusz braku porozumienia spowodowałby poważne zakłócenia dla obywateli i przedsiębiorstw w 27 państwach UE. Do obszarów tych należą między innymi: usługi finansowe, transport lotniczy, cła oraz polityka klimatyczna.

Komisja uważa za niezbędne i pilne przyjęcie tych środków, tak by zapewnić, że konieczne środki awaryjne będą mogły wejść w życie w dniu 30 marca 2019 r. Ma to służyć ograniczeniu najpoważniejszych szkód spowodowanych w tych obszarach przez scenariusz zakładający brak porozumienia.

Środki te nie złagodzą – i nie mogą złagodzić – ogólnych skutków scenariusza braku porozumienia, ani też nie będą w żaden sposób rekompensować braku gotowości zainteresowanych stron czy też zapewniać pełnych korzyści wynikających z członkostwa w UE bądź z warunków jakiegokolwiek okresu przejściowego, jak przewidziano w umowie o wystąpieniu. Są one ograniczone do konkretnych obszarów, w których jest absolutnie niezbędne, aby chronić najważniejsze interesy UE, i w których same środki zapewniające gotowość nie są wystarczające. Co do zasady będą one miały charakter tymczasowy i ograniczony zakres oraz będą przyjmowane jednostronnie przez UE. Uwzględniają one rozmowy z państwami członkowskimi i stanowią uzupełnienie środków zapewniających gotowość, które zostały już przedsięwzięte, jak określono w dwóch poprzednich komunikatach w sprawie przygotowań.

Komisja będzie w dalszym ciągu wdrażać swój plan działania awaryjnego w nadchodzących tygodniach i będzie monitorować potrzebę podjęcia dodatkowych działań, jak również będzie nadal wspierać państwa członkowskie w ich pracach przygotowawczych.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181219_brexit_pl

13. Wzrost zaufania do Unii

Większość Europejczyków wyraża przekonanie, że ich głos liczy się w UE – wynika z najnowszego badania Eurobarometru. Rośnie również liczba obywateli wspólnoty, którzy mają pozytywną opinię o Unii. Dwadzieścia lat po wprowadzeniu wspólna waluta cieszy się poparciem trzech czwartych mieszkańców krajów, w których euro zastąpiło waluty narodowe – to rekordowy poziom akceptacji.

1) Wzrost pozytywnych wskaźników politycznych

Po raz pierwszy odkąd zadano to pytanie, większość Europejczyków zgadza się ze stwierdzeniem, że „ich głos ma znaczenie w UE” (49 proc., o 4 proc. więcej niż wiosną 2018 r.). Nie zgadza się z nim 47 proc. (o 2 proc. mniej niż wiosną 2018 r.), a 4 proc. (o 2 proc. mniej) „nie wie”. W 16 państwach członkowskich UE większość respondentów uważa, że ich głos ma znaczenie w Unii Europejskiej – najwyższe wyniki odnotowano w Danii (73 proc.), w Szwecji (71 proc.) i w Niemczech (70 proc.).

43 proc. Europejczyków postrzega UE w sposób pozytywny (o 3 proc. więcej niż wiosną 2018 r.). Jest to najlepszy wynik od jesieni 2009 r. Ponad jedna trzecia respondentów postrzega UE neutralnie (36 proc., o 1 proc. mniej niż wiosną 2018 r.), jedna piąta ma negatywny wizerunek (20 proc., o 1 proc. mniej), a 1 proc. nie ma zdania. Od ostatniego standardowego badania Eurobarometru z wiosny 2018 r. odsetek respondentów z pozytywnym wizerunkiem UE wzrósł w 17 państwach członkowskich UE – najbardziej w Szwecji (53 proc., wzrost o 11 proc.), Hiszpanii (43 proc., wzrost o 10 proc.) i Wielkiej Brytanii (43 proc., wzrost o 9 proc.).

Zaufanie do UE pozostaje na poziomie 42 proc. i jest najwyższe od jesieni 2010 r. Zaufanie przeważa w 17 państwach członkowskich UE (w porównaniu z 15 wiosną 2018 r.). Największe zaufanie mają mieszkańcy Litwy (65 proc.), Danii (60 proc.) i Szwecji (59 proc.). Zaufanie do UE jest nadal wyższe niż zaufanie do krajowych rządów i parlamentów. 42 proc. Europejczyków ufa UE, a 35 proc. ufa własnym parlamentom i rządowi narodowym (w obu przypadkach odnotowano wzrost o 1 proc. w porównaniu z wiosną 2018 r.).

2) Poparcie dla obywatelstwa UE i swobody przemieszczania się we wszystkich państwach członkowskich UE

We wszystkich 28 państwach członkowskich większość respondentów czuje się obywatelami UE: 71 proc. w skali całej UE (o 1 proc. więcej niż wiosną 2018 r.). Występują różnice między krajami – od 89 proc. w Luksemburgu do 51 proc. w Bułgarii. Zdecydowana większość respondentów popiera „swobodne przemieszczanie się obywateli UE” (83 proc., o 1 proc. więcej niż wiosną 2018 r.). W każdym z państw członkowskich UE ponad dwie trzecie respondentów podziela ten pogląd.

3) Nadal silne poparcie dla euro

20 lat po wprowadzeniu wspólnej waluty poparcie dla unii gospodarczej i walutowej oraz dla waluty euro utrzymuje się na rekordowo wysokim poziomie. Trzy czwarte respondentów (75 proc., o 1 proc. więcej) w strefie euro popiera wspólną walutę.

Większość obywateli UE uważa, że gospodarka europejska jest w „dobrej” kondycji (49 proc., niewielki spadek o 1 proc. od wiosny 2018 r.). 38 proc. respondentów uważa, że gospodarka europejska jest w „złej” kondycji (wzrost o 1 proc.), a 13 proc. nie ma zdania.

Pozytywne opinie na temat sytuacji gospodarki krajowej (49 proc., bz.) nadal przeważają nad negatywnymi (48 proc., wzrost o 1 proc.). Większość respondentów w 16 państwach członkowskich UE (14 wiosną 2018 r.) uważa, że kondycja gospodarki krajowej jest „dobra”. Najbardziej pozytywne zdanie mają mieszkańcy Malty (95 proc.) oraz Luksemburga i Holandii (po 91 proc.). Wyniki powyżej 80 proc. odnotowano w Danii, w Niemczech, w Szwecji (po 88 proc.) i w Austrii (81 proc.). Najniższe wyniki odnotowano w Grecji (6 proc.), w Chorwacji (16 proc.) oraz w Hiszpanii i w Bułgarii (po 18 proc.).

4) Europejczycy nadal najbardziej obawiają się migracji i terroryzmu

Napływ migrantów jest nadal głównym źródłem obaw na poziomie UE – wskazuje go 40 proc. ankietowanych (o 2 proc. więcej niż wiosną 2018 r.). Wskazywany jest on dwa razy częściej niż terroryzm (20 proc.), który pozostaje drugim najważniejszym problemem, pomimo że jest wskazywany znacznie rzadziej (spadek o 9 proc. od wiosny 2018 r.). Trzecie miejsce zajmuje stan finansów publicznych państw członkowskich (19 proc., wzrost o 2 proc.) – problem ten znalazł się w pierwszej trójce po raz pierwszy od jesieni 2014 r., po tym jak wyprzedził sytuację gospodarczą (18 proc., bz.) która znalazła się na czwartym miejscu po raz pierwszy od jesieni 2010 r. Zmiana klimatu jest ważnym problemem dla 16 proc. respondentów. Odnotowała ona największy wzrost (o 5 proc.) i zajmuje piąte miejsce w rankingu.

Bezrobocie zajmuje szóste miejsce na poziomie UE (13 proc., najniższy poziom od 2010 r.), jednak nadal jest ważnym problemem na poziomie krajowym (23 proc., o 2 proc. mniej). Jest to najniższy wynik od 2007 r. W tej kategorii drugie miejsce *ex aequo* zajmują wzrost cen/inflacja/koszty utrzymania (21 proc., wzrost o 4 proc.) i napływ migrantów (21 proc., bez zmian). Po raz pierwszy od jesieni 2008 r. koszty utrzymania pojawiają się na drugim miejscu w klasyfikacji problemów na poziomie krajowym. Na czwartym miejscu z wynikiem 20 proc. (o 3 proc. mniej) są zdrowie i zabezpieczenie społeczne, które powracają do poziomu odnotowanego jesienią 2017 r. Sytuacja gospodarcza (15 proc., bez zmian) i emerytury (15 proc., o 2 proc. mniej) zajmują *ex aequo* piąte miejsce. Na kolejnym miejscu są sprawy środowiska, klimatu i energii (14 proc., o 4 proc. więcej).

Standardowe badanie Eurobarometru z jesieni 2018 r. (EB 90) przeprowadzono w formie wywiadów bezpośrednich między 8 a 22 listopada 2018 r. W badaniu wzięło udział 32 600 osób ze wszystkich państw członkowskich UE i z krajów kandydujących.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/poland/news/181221_eurobarometr_pl

II. Z BIURA W BRUKSELI

W okresie sprawozdawczym (19.11-21.12.2018 r.) dyrektor Biura Regionalnego w Brukseli uczestniczyła w szeregu spotkań, w tym nt. przygotowań do nadchodzących wydarzeń informacyjno-promocyjnych organizowanych zarówno przez Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jak i Dom Polski Wschodniej.

1. 100 lecie odzyskania niepodległości przez Polskę

19 listopada z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę w Stałym Przedstawicielstwie RP przy UE odbyło się przyjęcie wydane przez JE Andrzeja Sadosia Stałego Przedstawiciela RP przy UE. Gośćmi honorowymi wydarzenia byli Jacek Czaputowicz, Minister Spraw Zagranicznych, Mariusz Błaszczak, Minister Obrony Narodowej oraz Jan Krzysztof Ardanowski, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wydarzenie rozpoczęło się wspólnym odśpiewaniem „Mazurka Dąbrowskiego”. Ministrowie wygłosili okolicznościowe przemówienia. Wydarzeniu towarzyszył pokaz filmów związanych z 100. rocznicą odzyskania niepodległości – „Odrodzenie”, „Najważniejsza depeza dyplomatyczna II RP” oraz „Roads to freedom”. Udział w przyjęciu wzięło ok. 600 osób, w tym przedstawiciele polskich biur regionalnych.

2. Rozmowy o budżecie UE

21 listopada w Stałym Przedstawicielstwie RP przy UE odbyło się kolejne spotkanie w ramach serii „Rozmowy o budżecie UE”, tym razem na temat finansowania czystszej powietrza dla wszystkich Europejczyków.

Nowe wieloletnie ramy finansowe na okres 2021-2027 umożliwią wdrożenie wspólnej polityki i sprostanie wyzwaniom, przed którymi stanie Unia Europejska. Poprawa jakości powietrza w kontekście ciągłych naruszeń unijnych norm jakości powietrza w Polsce w przypadku substancji takich jak PM10 i benzopiren, które mają bardzo negatywny wpływ zarówno na zdrowie, jak i na środowisko, i są głównie spowodowane przez „niską emisję”, jest jednym z priorytetowych działań polskiego rządu, wymagających kompleksowego i zintegrowanego podejścia długoterminowego. Częścią realizacji polityki klimatycznej w Polsce jest rządowy program „Czyste powietrze” na lata 2018-2029, którego celem jest rozwiązanie problemu „niskiej emisji” w budynkach jednorodzinnych. Planowany budżet programu to 103 mld zł, w ramach którego będzie możliwość sfinansowania zarówno termomodernizacji, jak i źródeł ciepła. Jest to niezwykle ważna kwestia – tym bardziej, że zanieczyszczenie powietrza jest ogólnounijnym, wspólnym i wielowymiarowym problemem, któremu wiele państw członkowskich będzie musiało stawić czoła w dłuższej perspektywie, a to wymaga odpowiedniego poziomu finansowania właściwych polityk UE-27 w kolejnym okresie programowania.

Prelegentami podczas wydarzenia byli przedstawiciele Komisji Europejskiej, Daniel Crespo – Dyrektor Generalny Dyirekcji Generalnej ds. Środowiska, Janusz Wojciechowski –

Członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, Piotr Woźny – Pełnomocnik Premiera ds. Programu „Czyste powietrze”.

Janusz Wojciechowski zaprezentował wyniki „*Sprawozdania specjalnego nr 23/2018: Zanieczyszczenie powietrza: nasze zdrowie nadal nie jest wystarczająco chronione*”. W swoim wystąpieniu podkreślił, że zanieczyszczenie powietrza ma negatywny wpływ na zdrowie obywateli UE. Raport pokazał, że co roku około 400 000 osób umiera przedwcześnie z powodu nadmiernego zanieczyszczenia powietrza takimi czynnikami jak pył zawieszony, dwutlenek azotu i ozon. 10% tych zgonów ma miejsce w Polsce. Przepisy prawa określające dopuszczalne wartości stężenia czynników zanieczyszczenia w powietrzu funkcjonują w UE od około 30 lat. Mimo to w większości państw członkowskich i w wielu europejskich miastach jakość powietrza jest często nadal niezadowalająca. Wydane przez Trybunał zalecenia mają na celu wzmocnienie dyrektywy w sprawie jakości powietrza oraz wspieranie podejmowania przez Komisję Europejską i państwa członkowskie dalszych skutecznych działań, w tym lepszej koordynacji prowadzonej polityki i lepszego informowania społeczeństwa.

Szczegółowe informacje: <https://www.eca.europa.eu/pl/Pages/DocItem.aspx?did=46723>

3. Plany na 2019 rok

22 listopada w Ambasadzie RP w Brukseli odbyło się kolejne spotkanie dot. realizacji wspólnych działań pomiędzy Ambasadą a polskimi województwami. Podczas spotkania omówione zostały wstępnie projekty zaplanowane na rok 2019, między innymi Bieg Polski, rajd rowerowy śladami Generała Maczka, 75. rocznica wyzwolenia Belgii przez Generała Maczka, 15-lecie członkostwa Polski w UE oraz obchody 100-lecia stosunków dyplomatycznych między Belgią a Polską.

4. „Polska Wiejska 2018. Raport o stanie obszarów wiejskich”

28 listopada w Parlamencie Europejskim odbyła się prezentacja wyników raportu „Polska Wiejska 2018. Raport o stanie obszarów wiejskich”. Zespół autorów pod redakcją prof. dra hab. Jerzego Wilkina i dr Iwony Nurzyńskiej przedstawił zmiany w sferze gospodarczej, rolniczej, demograficznej, społecznej i środowiskowej (ekologicznej), a także aktywność polityczną mieszkańców wsi. W tegorocznym raporcie, ze względu na szczególny kontekst jubileuszowy i historyczny, zamieszczony został specjalny rozdział, który prezentuje w syntetyczny sposób ewolucję obszarów wiejskich i rolnictwa w Polsce w latach 1918-2018. Dużo uwagi poświęcone zostało przedstawieniu przebiegu i skutków integracji europejskiej w odniesieniu do rolnictwa i obszarów wiejskich, która z dzisiejszej perspektywy oceniana jest korzystnie.

Podczas konferencji zaprezentowany został przygotowany przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) „Przegląd polityki wobec obszarów wiejskich w Polsce”. Dokument ten był przedmiotem dwuletniej współpracy pomiędzy OECD i Narodowym Zespołem Ekspertów oraz przedstawicielami 4 województw reprezentujących cztery typy obszarów wiejskich w Polsce (małopolskie, podlaskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie).

Raport zawiera kompleksowe, horyzontalne spojrzenie na polskie obszary wiejskie, a także świeżą, wiarygodną zewnętrzną weryfikację działań. Zawiera zarówno dogłębną diagnozę obecnej sytuacji, jak i prognozy przyszłych trendów. Jest to również zbiór konkretnych zaleceń, które należy wdrożyć w ramach polityki rozwoju obszarów wiejskich na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Zawiera także odniesienia do dobrych praktyk z innych krajów OECD w wybranych obszarach tematycznych. Dokument został oficjalnie zaprezentowany w Warszawie w marcu 2018 roku. Pełen raport znajduje się pod [linkiem](#).

Broszura dotycząca wniosków i rekomendacji z raportu w wersji polskiej: <https://www.miir.gov.pl/media/54743/PolicyHighlightsOECD.pdf>

5. Spotkanie szkoleniowo-informacyjne dla LGD

Zgodnie z ustaleniami z wizyty studyjnej Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa w październiku br., w dniach 12-13 grudnia w Starych Sadach odbyło się spotkanie szkoleniowo-informacyjne dla Lokalnych Grup Działania z Województwa Warmińsko-Mazurskiego w zakresie działania 19 „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Prezentację dotyczącą działalności Biura w Brukseli wygłosiła Dyrektor Biura, Pani Małgorzata Wasilenko, natomiast Pani Katarzyna Panfil – Kierownik Projektów Zespołu ds. Zarządzania i koordynacji horyzontalnej Europejskiej Sieci na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (instytucja realizująca zadania zlecone przez KE) przedstawiła zakres działań koordynowanych przez Europejską Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Wspólnie omówiono możliwości wspólnych działań w kontekście promocji w Brukseli.

Każda z Lokalnych Grup Działania zaprezentowała także swoje doświadczenia i dobre praktyki. Ustalono, że 2 projekty z naszego województwa zostaną przedstawione podczas obrad Podkomitetu Programu LEADER, który odbędzie się pod koniec stycznia 2019 roku. Ponadto LGD przygotowują opisy projektów, które zostaną włączone do bazy danych na stronach ENRD.

WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

1. Promocja w belgijskiej prasie

Na stronach internetowych dwóch belgijskich dzienników, francuskojęzycznego Le Vif i niderlandzkiego Knack, ukazały się artykuły promujące ofertę turystyczną regionów Polski Wschodniej. Kampania promocyjna rozpoczęła się 12 listopada i trwała do 12 grudnia 2018 roku. W ramach kampanii cyklicznie ukazywały się artykuły zachęcające do odwiedzenia Polski Wschodniej i zapoznania się z ofertą turystyczną w tych regionach.

Ponadto Dom Polski Wschodniej wraz z Polską Organizacją Turystyczną w Belgii zorganizował konkurs dla czytelników na temat Polski Wschodniej, gdzie do wygrania były cenne nagrody związane z turystyką aktywną.

Artykuły promujące:

1) Warmińsko-Mazurskie

<https://weekend.levif.be/lifestyle/voyage/la-varmie-mazurie-des-milliers-de-lacs-et-de-briques-rouges/article-normal-1051603.html>

<https://weekend.knack.be/lifestyle/reizen/warmie-en-mazurie-duizenden-meren-en-rode-bakstenen/article-normal-1390677.html>

2) Świętokrzyskie

<https://weekend.levif.be/lifestyle/voyage/swietokrzyskie-pour-les-voyageurs-actifs-et-avides-de-culture/article-normal-1051231.html>

<https://weekend.knack.be/lifestyle/reizen/swietokrzyskie-in-polen-van-de-oudste-bergen-in-europa-tot-imposante-kastelen-en-industrieel-erfgoed/article-normal-1390581.html>

3) Podlaskie

<https://weekend.knack.be/lifestyle/reizen/podlachie-actief-in-het-laatste-oerbos-van-europa/article-normal-1392595.html>

2. „Od Horyzontu 2020 do Horyzontu Europa”

W dniach 28-29 listopada w Domu Polski Wschodniej odbyło się szereg spotkań i dyskusji dotyczących przyszłości unijnych programów badawczych pod hasłem „Od Horyzontu 2020 do Horyzontu Europa”. Spotkania zostały zorganizowane we współpracy z siecią Krajowych Punktów Kontaktowych oraz biurem PolSCA. W dyskusji uczestniczyło wielu przedstawicieli Komisji Europejskiej, w tym z DG RTD — Dyrekcji Generalnej ds. Badań Naukowych i Innowacji, DG SANTE — Dyrekcji Generalnej ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności czy z Agencji Wykonawczej Komisji Europejskiej ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Wśród prelegentów był również prof. Jerzy Buzek, przewodniczący Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego. Podczas spotkania został poruszony temat

udziału podmiotów z Polski w Horyzoncie 2020 i jak go zwiększyć, gdyż na chwilę obecną jest to około 1%.

W dniu 7 czerwca 2018 roku Komisja Europejska opublikowała wniosek dotyczący programu Horyzont Europa, nowego unijnego programu finansowania badań i innowacji na lata 2021-2027. Zaproponowano budżet w wysokości 94,1 mld euro (prawie 8% udziału w całkowitych wieloletnich ramach finansowych), co stanowi około 30% wzrostu w stosunku do obecnego programu finansowania Horyzont 2020. Program Horyzont Europa jest promowany jako „najbardziej ambitny program finansowania badań i innowacji w historii”. Do tego można doliczyć jeszcze 3,5 miliarda euro przeznaczone na program InvestEu.

Ogólne cele programu Horyzont Europa to wzmocnienie naukowych i technologicznych podstaw Unii Europejskiej oraz wspieranie jej globalnej konkurencyjności i zdolności innowacyjnych; realizacja strategicznych priorytetów politycznych UE i przyczynianie się do sprostania globalnym wyzwaniom, w tym osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju utrzymania modelu społeczno-gospodarczego i wartości UE.

3. Przekazanie koordynacji w Domu Polski Wschodniej Województwu Świętokrzyskiemu

Dziewięć lat temu, 2 grudnia 2009 roku, Marszałkowie pięciu województw Polski Wschodniej podpisali porozumienie o utworzeniu wspólnego przedstawicielstwa w Brukseli. Koordynację nad pracami Domu Polski Wschodniej sprawują kolejno poszczególne Województwa: Lubelskie, Podkarpackie, Podlaskie, Świętokrzyskie i Warmińsko-Mazurskie. Dom Polski Wschodniej powstał w celu pogłębienia współpracy i koordynacji działań pięciu przedstawicielstw regionalnych w Brukseli, umożliwiając pełniejsze wykorzystanie wspólnego potencjału rozwojowego.

5 grudnia odbyło się przyjęcie świąteczne, podczas którego Województwo Podlaskie przekazało koordynację w Domu Polski Wschodniej Województwu Świętokrzyskiemu. Podczas swoich wystąpień zarówno Marszałek Jerzy Leszczyński, jak również Marszałek Andrzej Bętkowski podkreślali znaczenie współpracy w ramach Domu Polski Wschodniej i wyrazili chęć kontynuacji tej inicjatywy.

Wydarzenie zaszczycili swoją obecnością: pracownicy Komisji Europejskiej, posłowie do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Europejskiego Komitetu Regionów, NATO, Stałego Przedstawicielstwa Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej, Ambasady i Konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Belgii, Polskiej Organizacji Turystycznej oraz wielu innych międzynarodowych instytucji.

4. Polska Food Festiwal

W dniach 14-16 grudnia w Brukseli odbył się Polska Food Festiwal. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Stałe Przedstawicielstwo RP przy Unii Europejskiej we współpracy z Ministerstwem Rolnictwa, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa, Domem Polski Wschodniej w Brukseli, Instytutem Polskim, Polską Organizacją Turystyczną, PKN Orlen oraz

PLL LOT. Wydarzenie otworzył premier Mateusz Morawiecki, który między innymi podziękował organizatorom za rozsławianie polskiej, lokalnej i regionalnej żywności tradycyjnej.

Głównym celem Polska Food Festiwal była promocja polskich producentów żywności, prezentacja produktów certyfikowanych, oferty turystycznej regionów Polski Wschodniej, tradycji świątecznych oraz polskiej kultury. W programie przewidziano moc atrakcji, w tym warsztaty tworzenia ozdób choinkowych, degustacje polskich potraw świątecznych, stoiska z produktami regionalnymi i występy rodziny Pospieszalskich.

Impreza odbyła się w słynnym muzeum starych samochodów Autoworld, znajdującym się w samym sercu Brukseli, niedaleko Dzielnicy Europejskiej i zbiega się w czasie z dużym wydarzeniem samochodowym, organizowanym w tym samym miejscu – wystawą „70 lat Porsche”.

Wśród wystawców, których stoiska cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem znalazły się: Stowarzyszenie Polska Ekologia, ZM Jasiołka, Ekologiczne Gospodarstwo Rodzinne Figa, Buczek, Kiełtyka, Eterno, Stowarzyszenie Procarpathia, Smolin Fish, Browar Dukła, Jabłko Grójeckie, Korab Garden, Sądecki Bartnik, Ekobałon, Gospodarstwo Pasieczne Marek Barzyk, Mazurskie Miody, Doti, MirLEk, AR Szelc.

III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

1. „Cześć Europo!” – konkurs dla uczniów

Do końca roku można nadsyłać zgłoszenia do udziału w ogólnopolskim konkursie "Cześć, Europo!". Nagrodą główną jest wyjazd do Brukseli i zwiedzanie m.in. Parlamentu Europejskiego. Konkurs skierowany jest do uczniów klas 6, 7 i 8 szkół podstawowych oraz klas 3 gimnazjum. Aby dołączyć do rywalizacji zespoły powinny zorganizować np. akcję społeczną popularyzującą wiedzę o Europie.

W ramach zadania konkursowego, dwu- i trzyosobowe zespoły zaplanują i przeprowadzą w swojej okolicy akcję, dzięki której ich rówieśnicy dowiedzą się czegoś więcej o Europie. Może to być festyn, happening, festiwal kuchni europejskiej, audycja w lokalnych mediach... Możliwości jest wiele, wszystko zależy od inwencji uczestników.

Celem konkursu „Cześć, Europo!” jest popularyzacja wiedzy o Europie i Unii Europejskiej wśród młodzieży oraz zachęcenie uczniów do aktywnego działania na rzecz lokalnych społeczności.

Wyniki zostaną ogłoszone do 17 marca 2019 roku. Zespół, który zrealizuje najlepiej ocenioną inicjatywę, zostanie nagrodzony wyjazdem do Parlamentu Europejskiego w Brukseli.

Konkurs jest organizowany przez Stowarzyszenie „Młodzież dla Europy” działające przy wsparciu Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana. Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce objęło inicjatywę patronatem honorowym.

Formularz zgłoszeniowy oraz regulamin można znaleźć na [stronie internetowej](#).

Więcej informacji na profilu w serwisie [Facebook](#) konkursu "Cześć, Europo!".

2. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń

Termin składania wniosków 09-01-2019

Polska pomoc rozwojowa

Dofinansowanie projektów różnych form wsparcia rozwojowego wybranych regionów i państw.
Fundator: Ministerstwo Spraw Zagranicznych

<http://www.eurodesk.pl/granty/polska-pomoc-rozwojowa>

Termin składania wniosków 17-01-2019

Stypendia na studia w College of Europe

Stypendia rządowe i unijne na studia post-magisterskie na dwóch dwujęzycznych kierunkach, w kampusach Kolegium Europejskiego w Natolinie oraz belgijskiej Brugii.

Fundator: College of Europe

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-na-studia-w-college-europe>

Termin składania wniosków 31-01-2019

Diamentowy Grant

Program przyznający środki finansowe na realizację badań naukowych przez wybitnych studentów – również tych, którzy kształcili się na uczelniach zagranicznych.

Fundator: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

<http://www.eurodesk.pl/granty/diamentowy-grant>

Termin składania wniosków 05-02-2019

Erasmus+ Edukacja dorosłych - wyjazdy kadry placówek edukacji dorosłych

Dofinansowanie wyjazdów kadry placówek kształcenia osób dorosłych w celach nauczania w partnerskiej organizacji lub szkolenia jej pracowników oraz w celach odbycia stażu lub szkolenia.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-edukacja-doroslych-wyjazdy-kadry-placowek-edukacji-doroslych>

Erasmus+ Edukacja szkolna – Wyjazdy kadry

Dofinansowanie wyjazdów nauczycieli i kadry edukacyjnej na nauczanie w partnerskiej szkole lub na uczestnictwo w kursach i szkoleniach – w szkołach, organizacjach i przedsiębiorstwach za granicą.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-edukacja-szkolna-wyjazdy-kadry>

Erasmus+ Kształcenie zawodowe – Wyjazdy kadry: nauczanie i szkolenia

Dofinansowanie wyjazdów kadry placówek kształcenia zawodowego na staż i praktyki zawodowe lub prowadzenie kursów i szkoleń w partnerskiej organizacji za granicą.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-ksztalcenie-zawodowe-wyjazdy-kadry-nauczanie-i-szkolenia>

Erasmus+ Kształcenie zawodowe – wyjazdy uczniów i absolwentów szkół

Dofinansowanie wyjazdów uczniów i absolwentów placówek kształcenia zawodowego na odbycie praktyki w innej placówce lub zagranicznym przedsiębiorstwie.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-ksztalcenie-zawodowe-wyjazdy-uczniow-i-absolwentow-szkol>

Erasmus+ Młodzież – Mobilność pracowników młodzieżowych

Dotacje na międzynarodowe szkolenia, seminaria, współpracę w sieci, wizyty studyjne i staże w organizacjach partnerskich.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-mlodziez-mobilnosc-pracownikow-mlodziezowych>

Erasmus+ Młodzież – Wymiany młodzieżowe

Unijne granty na międzynarodowe spotkania młodzieży.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-mlodziez-wymiany-mlodziezowe>

Erasmus+ Szkolnictwo wyższe – Praktyki/staże dla absolwentów

Dofinansowanie praktyk/staży w przedsiębiorstwach, instytucjach i organizacjach za granicą dla przyszłych absolwentów studiów licencjackich, magisterskich i doktoranckich.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-szkolnictwo-wyzsze-praktykistaze-dla-absolwentow>

Erasmus+ Szkolnictwo wyższe – Wyjazdy na studia i praktyki

Stypendia na realizację części studiów lub praktyki za granicą dla studentów studiów licencjackich, magisterskich, doktoranckich.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-szkolnictwo-wyzsze-wyjazdy-na-studia-i-praktyki>

Erasmus+ Szkolnictwo wyższe – Wyjazdy pracowników uczelni: nauczanie i szkolenia

Stypendia na szkolenia lub prowadzenie zajęć dydaktycznych dla studentów zagranicznej uczelni partnerskiej.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-szkolnictwo-wyzsze-wyjazdy-pracownikow-uczelni-nauczanie-i-szkolenia>

Termin składania wniosków 07-02-2019

Europejski Korpus Solidarności – Projekty rozwoju zawodowego

Oferty płatnych staży i zatrudnienia umożliwiające młodym Europejczykom rozwijanie umiejętności i zdobywanie doświadczeń zawodowych, które zwiększą ich szanse na rynku pracy.

Fundator: KE – DG ds. Komunikacji Społecznej

<http://www.eurodesk.pl/granty/europejski-korpus-solidarnosci-projekty-rozwoju-zawodowego>

Europejski Korpus Solidarności – Projekty solidarności

Dofinansowanie krajowych projektów młodzieżowych realizowanych na rzecz lokalnych społeczności.

Fundator: KE – DG ds. Komunikacji Społecznej

<http://www.eurodesk.pl/granty/europejski-korpus-solidarnosci-projekty-solidarnosci>

Europejski Korpus Solidarności – Projekty wolontariatu

Oferty pracy społecznej umożliwiające młodym Europejczykom zdobywanie nowych umiejętności, kompetencji i doświadczeń oraz rozwój osobisty, społeczny, obywatelski i zawodowy. Realizacja projektów odpowiada na potrzeby społeczności lokalnych, a jednocześnie zwiększa szanse wolontariuszy na rynku pracy.

Fundator: KE – DG ds. Komunikacji Społecznej

<http://www.eurodesk.pl/granty/europejski-korpus-solidarnosci-projekty-wolontariatu>

Termin składania wniosków 11-02-2019

Rozwój ekonomii społecznej

Wsparcie działań edukacyjnych na rzecz rozwoju ekonomii społecznej. Rozwój społecznie odpowiedzialnego terytorium.

Fundator: Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej

<http://www.eurodesk.pl/granty/rozwoj-ekonomii-spoecznej>

Termin składania wniosków 01-03-2019

Europa dla obywateli (2014–2020)

Program „Europa dla Obywateli” stanowi wsparcie dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, władz samorządowych i organizacji eksperckich prowadzących działania promujące aktywne obywatelstwo, organizujących debaty i przedsięwzięcia służące refleksji nad obywatelstwem europejskim i demokracją, wspólnymi wartościami, historią i kulturą.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych

<http://www.eurodesk.pl/granty/europa-dla-obywateli-2014-2020>

Termin składania wniosków 21-03-2019

Erasmus+ Partnerstwa strategiczne – edukacja dorosłych

Dofinansowanie realizację międzynarodowych projektów z udziałem zagranicznych partnerów w obszarze niezawodowej edukacji dorosłych.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-partnerstwa-strategiczne-edukacja-doroslych>

Erasmus+ Partnerstwa strategiczne – edukacja szkolna

Dofinansowanie partnerstw instytucji działających w obszarze edukacji szkolnej, obejmujących także wyjazdy uczniów i kadry, utworzonych w celu podnoszenia jakości nauczania i wprowadzania innowacji w przedszkolach i szkołach.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-partnerstwa-strategiczne-edukacja-szkolna>

Erasmus+ Partnerstwa strategiczne – kształcenie zawodowe

Dofinansowanie partnerstw instytucji działających w obszarze kształcenia zawodowego i szkoleń, utworzonych w celu podnoszenia jakości edukacji i wprowadzania innowacji.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-partnerstwa-strategiczne-ksztalcenie-zawodowe>

Erasmus+ Partnerstwa strategiczne – szkolnictwo wyższe

Dofinansowanie partnerstw instytucji działających w obszarze szkolnictwa wyższego, utworzonych w celu podnoszenia jakości studiów i wprowadzania innowacji na uczelniach.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-partnerstwa-strategiczne-szkolnictwo-wyzsze>

Stały nabór

Dla Białorusi

Celem programu jest wspieranie inicjatyw obywatelskich, służących budowaniu społeczeństwa otwartego oraz przygotowaniu demokratycznych przemian na Białorusi.

Fundator: Fundacja im. Stefana Batorego

<http://www.eurodesk.pl/granty/dla-bialorusi>

Dla Kobiet i Nauki – program stypendialny

Konkurs stypendialny dla Polek-naukowczyń w dziedzinach biologiczno-medycznych.

Fundator: UNESCO, Loreal

<http://www.eurodesk.pl/granty/dla-kobiet-i-nauki-program-stypendialny>

Dotacje Fundacji Kronenberga

Dotacje na działania na rzecz kultury, edukacji, polityki, społecznej, ochrony zdrowia.

Fundator: Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-fundacji-kronenberga>

Dotacje Fundacji Charlesa Stewarta Motta

Dotacje na projekty promujące budowę społeczeństwa obywatelskiego i ochronę środowiska.

Fundator: Fundacja Charlesa Stewarta Motta

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-fundacji-charlesa-stewarta-motta>

Dotacje Fundacji Konrada Adenauera

Fundacja Konrada Adenauera przyznaje dotacje na działalność w zakresie edukacji politycznej.

Fundator: Fundacja Konrada Adenauera w Polsce

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-fundacji-konrada-adenauera>

Dotacje na spotkania i polsko-niemiecką współpracę partnerską

Współfinansowanie projektów rozwijających współpracę polsko-niemiecką: spotkań; współpracy instytucji; badań naukowych; działań edukacyjnych na rzecz ochrony środowiska.

Fundator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/dotacje-na-spotkania-i-wspolprace-partnerska-polsko-niemiecka>

English Teaching Program

Programy nauczania jęz. angielskiego poza regularnymi zajęciami szkolnymi.

Fundator: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

<http://www.eurodesk.pl/granty/dzialaj-lokalnie>

Erasmus dla młodych przedsiębiorców

Współfinansowany przez UE transgraniczny program wymiany, który daje przyszłym i początkującym przedsiębiorcom możliwość uczenia się za granicą od doświadczonych przedsiębiorców, prowadzących małe firmy.

Fundator: Komisja Europejska – EASME

<http://www.eurodesk.pl/granty/erasmus-dla-mlodych-przedsiębiorcow>

eTwinning – Europejskie partnerstwo szkół

eTwinning to unijny program promujący i wspierający współpracę europejskich szkół poprzez internet. Program nie przyznaje grantów. Bezpośrednie kontakty partnerów nie są wymagane.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Edukacji i Kultury

<http://www.eurodesk.pl/granty/etwinning-europejskie-partnerstwo-szkol>

GFPS – Semestralne stypendia w Niemczech

Niemiecki program stypendialny dla studentów wyższych lat i doktorantów.

Fundator: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

<http://www.eurodesk.pl/granty/gfps-semestralne-stypendia-w-niemczech>

Międzynarodowe Szkoły Letnie w Oslo

Letnie kursy dla obcokrajowców na Uniwersytecie w Oslo.

Fundator: Uniwersytet w Oslo

<http://www.eurodesk.pl/granty/miedzynarodowe-szkoly-letnie-w-oslo>

Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży

Dotacje na projekty wspierające polsko-litewską współpracę młodzieży.

Fundator: Ministerstwo Edukacji Narodowej

<http://www.eurodesk.pl/granty/polsko-litewski-fundusz-wymiany-mlodziezy>

Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

Dotacje PNWM współfinansują działania mające na celu nawiązywanie kontaktów między młodzieżą polską i niemiecką.

Fundator: Ministerstwo Edukacji Narodowej

<http://www.eurodesk.pl/granty/polsko-niemiecka-wspolpraca-mlodziezy>

Program Rozwoju Bibliotek

Celem programu jest wzmocnienie roli bibliotek gminnych w środowisku lokalnym.

Fundator: Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego

<http://www.eurodesk.pl/granty/program-rozwoju-bibliotek>

Promocja kultury holenderskiej

Dotacje na lokalne projekty, promujące kulturę Holandii.

Fundator: Ambasada Królestwa Niderlandów

<http://www.eurodesk.pl/granty/promocja-kultury-holenderskiej>

Stypendia DAAD na podróże grupowe do Niemiec dla polskich grup studenckich

Stypendia skierowane do grup studentów z wszystkich kierunków na wizyty na niemieckich uczelniach.

Fundator: DAAD

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-daad-na-podroze-grupowe-do-niemiec-dla-polskich-grup-studenckich>

Stypendium z ochrony środowiska w Niemczech

Stypendia dla absolwentów polskich szkół wyższych wszystkich kierunków studiów zawierających w swoim programie tematykę ochrony i zarządzania środowiskiem, ochrony przyrody, zrównoważonego rozwoju, edukacji ekologicznej.

Fundator: Niemiecka Fundacja Federalna Środowisko – Deutsche Bundesstiftung Umwelt

<http://www.eurodesk.pl/granty/stypendium-z-ochrony-srodowiska-w-niemczech>

Wirtualne Wymiany programu Erasmus+

Program umożliwiający wzajemne poznanie się i zrozumienie międzykulturowe oraz rozwój kompetencji młodych uczestników z Europy i krajów Basenu Morza Śródziemnego, za pomocą dedykowanej platformy online.

Fundator: Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego

<http://www.eurodesk.pl/granty/wirtualne-wymiany-programu-erasmus>

Więcej informacji: <http://www.eurodesk.pl/granty/wszystkie>

Źródło: Sieć informacji europejskiej dla młodzieży Eurodesk: <http://www.eurodesk.pl/>

Departament Współpracy Międzynarodowej

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e- mail: dwm@warmia.mazury.pl

tel.: 89 52 19 820

Twitter: <https://twitter.com/dwmwarmia>

